

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ім. М.Г. ХОЛОДНОГО
УКРАЇНСЬКЕ БОТАНІЧНЕ ТОВАРИСТВО

МАТЕРІАЛИ XIV З'ЇЗДУ

УКРАЇНСЬКОГО БОТАНІЧНОГО ТОВАРИСТВА

(м. Київ, 25–26 квітня 2017 р.)

Київ – 2017

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE
M.G. KHOLODNY INSTITUTE OF BOTANY
UKRAINIAN BOTANICAL SOCIETY

PROCEEDINGS
OF THE 14th CONGRESS
OF THE UKRAINIAN BOTANICAL SOCIETY

(25–26 April, 2017, Kyiv, Ukraine)

Kyiv – 2017

**Матеріали XIV з'їзду Українського ботанічного товариства
(м. Київ, 25–26 квітня 2017 р.), Київ, 2017, 225 с.**

ISBN 978-966-02-8342-8 (електронне видання)

До збірника включені матеріали наукових доповідей та повідомлень XIV з'їзду Українського ботанічного товариства (м. Київ, 25–26 квітня 2017 р.), присвячені проблемам систематики, флористики, морфології судинних рослин, геоботаніки та екології рослин, альгології, ліхенології, мікології, бріології, охорони рослинного світу, фізіології, біохімії та анатомії рослин, селекції та інтродукції рослин, ботанічного ресурсознавства, історії ботанічних досліджень, ботанічних колекцій та викладання ботаніки у вищій школі. Матеріали подаються переважно в авторській редакції. Видання розраховане на ботаніків, мікологів, екологів, спеціалістів в галузі загальної біології, фітофізіології, інтродукції та селекції рослин, гербарної справи, викладання ботанічних дисциплін у вищій школі, працівників охорони природи, аспірантів, студентів природничих спеціальностей.

Науково-програмний комітет:

С.Л. Мосякін (голова), **І.О. Дудка** (заступник голови), Я.П. Дідух (заступник голови),
Д.А. Давидов (секретар), Г.В. Бойко, Д.В. Дубина,
О.К. Золотарьова, О.О. Кагало, П.М. Царенко.

Затверджено до друку

Виконавчим комітетом Центральної Ради Українського ботанічного товариства
Вченою радою Інститута ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України
31 жовтня 2017 р. (протокол № 10)

**Автори повністю відповідають за наукову достовірність, зміст і стиль своїх публікацій.
Погляди, висновки й точки зору, висловлені авторами у статтях, можуть не збігатися з
поглядами, висновками й точками зору програмної ради, установ-організаторів
конференції, Міністерства екології та природних ресурсів України та/або
Національної комісії з питань Червоної книги України.**

ISBN 978-966-02-8342-8 (Online)

© Автори публікацій, 2017

© Українське ботанічне товариство, 2017

© Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, 2017

Л.І. Арабаджи, А.М. Солоненко, С.О. Яровий, О.Г. Брен, Є.І. Мальцев
РІЗНОМАНІТТЯ ЦІАНОПРОКАРІОТ ПІЩАНИХ НАМИВНИХ ҐРУНТІВ
ПРИАЗОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ

Мелітопольський державний педагогічний університет
ім. Б. Хмельницького, м. Мелітополь
anatol8@ukr.net

Приазовський національний природний парк (далі ПНПП) знаходиться на півдні Запорізької області. Унікальність цієї території обумовлена його приморським місцезнаходженням. Піщані ґрунти займають важливе значення у збереженні біорізноманіття, виступаючи оселищем для багатьох живих організмів. Незважаючи на численні відомості про водоростеве населення Північно-Західного Приазов'я (Яровий, Ярова, Солоненко, 2008; Солоненко, Яровий, 2009; Ярова, Яровий, Брен, 2012; Яровий, 2012; Яровий, Ярова, 2013), дані відносно видового складу та систематичної структури ціанопротокариот піщаних намивних ґрунтів цієї території залишаються неповними та потребують уточнення. Саме тому, метою нашої роботи стало вивчення ціанопротокариот піщаних намивних ґрунтів території ПНПП.

Дослідження здійснювались у 2014–2015 рр. на шести постійних пробних площах в межах території ПНПП, на яких відібрано 16 ґрунтових проб з піщаних екотопів. Проби відбирались за загальноприйнятою в альгології методикою (Голлербах, 1969; Штина, 1989). Обробку зібраного матеріалу проводили в лабораторії кафедри ботаніки і садово-паркового господарства Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б. Хмельницького. Ідентифікацію водоростей проводили за визначниками (Komárek, Anagnostidis, 1989, 1999, 2005).

За результатами проведених досліджень у піщаних ґрунтах ПНПП виявлено 23 види ціанопротокариот. Знайдені нами види відносяться до 3 порядків, 10 родин та 11 родів. За частотою трапляння домінуючими видами є: *Merismopedia elegans* A. Braun, *Merismopedia glauca* Kützing, *Chroococcus minutus* (Kützing) Nägeli, *Calothrix parietina* Thuret, *Leptolyngbya notata* (Schmidle) Anagn. et Komárek, *Nostoc microscopicum* Carmich. sensu Elenkin, *Phormidium mucicola* Hub.-Pest. et Naumann.

Серед виявлених видів ціанопротокариот є види які були відмічені в усіх досліджених піщаних ґрунтах Приазовського парку: *Merismopedia elegans*, *M. glauca*, *Chroococcus minutus*, *Calothrix parietina*.

Найбільша кількість видів ціанопротокариот знайдена на піщаних ґрунтах Степанівської коси (14 видів), в межах гирлових частин річок Корсак (12 видів), та Ташенак (11 видів). Менша кількістю відмічена в урочищі Тубальський лиман (8 видів), а також на Федотовій та Бердянській косах (по 7 видів).

Види *Merismopedia elegans* та *Merismopedia glauca* можна вважати псамофітними видами, оскільки вони трапляються тільки у альгоценозах незадернованих пісків та піщано-черепашкових пляжах Степової зони України.